



Oproblematiskt införande av matavfallsinsamling i Kungälv kommun

Kungälv kommun arbetar ständigt för en bättre miljö, att minska avfallsmängden och förbättra arbetsmiljön för renhållningsarbetarna. Det gör de bland annat genom att göra biogas och biogödsel av matrester från hushåll och verksamheter i kommunen. San Sac är leverantör av de papperspåsar som används för insamlingen av matavfall i kommunen, samt delar av kringutrustningen. Annie Friberg är avfallsingenjör på renhållningsenheten i Kungälv kommun och här berättar hon om sina erfarenheter och lärdomar som projektledare vid införandet av separat insamling av matavfall.

Flera stora förändringar i avfallshanteringen - samtidigt

Införandet av matavfallsinsamling var ett speciellt projekt eftersom kommunen samtidigt gick från att använda säckar till kärl för all typ av avfall i hela kommunen. Dessutom infördes under samma period vikttaxa och alla hämtställen inventerades ur arbetsmiljösynpunkt. Det var med andra ord flera större projekt som löpte parallellt och av den anledningen låg inte fullt fokus på just matavfallsinsamling, som faktiskt blev den enkla delen.

– Den stora utmaningen låg i att gå från säck till kärl. Allmänheten tyckte att kärnen var fula och tog plats. För de allra flesta var däremot matavfallsinsamlingen inget konstigt – många kommer från kranskommunerna eller har fritidsbostäder längs kusten där insamling av matavfallet har funnits länge. Reaktionerna

från nyinflyttade var oftast förvåning över att vi inte hade infört det ännu i vår kommun. Så genomförandet låg rätt i tiden, berättar Annie Friberg.

Politiskt beslut och bättre resurser möjliggjorde insamling av matavfall

Orsaken till att kommunen inte infört insamling av matavfall tidigare har varit en fråga om resurser. Renhållningsenheten har tidigare

”En framgångsfaktor är att vi fick med oss pressen - att de satte en så positiv prägel på arbetet redan från början. Rubriken de valde att använda var till exempel: ’Äntligen bruna tunnan!’”

Annie Friberg, avfallsingenjör, Kungälv kommun

bara innefattat en enda roll. Nu har enheten stadigt blivit större och att införandet påbörjades var även följden av ett bakomliggande politiskt beslut där frågan var om insamlingen av matavfall skulle vara frivillig eller obligatorisk. Beslutet blev att det skulle vara frivilligt. Idag är matavfallsinsamling införd i hela kommunen sedan sommaren 2017. Samtliga hushåll och verksamheter har med andra ord möjlighet att sortera ut matavfallet, men alla har inte ännu valt att göra det.

Bara papper - ingen plast

Bioplastpåsar för insamlingen av matavfallet tillåts inte i någon del av kommunen vilket innebär att även verksamheter använder pappersemballage. Annie berättar:

– Det fanns flera orsaker som låg bakom beslutet att välja bort bioplast. Dels visste vi att det skulle uppstå problem i vår förbehandlingsanläggning om vi använde bioplast eftersom det fastnar i maskinerna. Dels har studier visat att utsorteringsgraden blir högre om man använder papperspåsar istället för plast.

Annie framhåller att det även är ett problem att bioplastpåsar inte är 100 procent nedbrytbara. De är visserligen komposterbara, men Kungälv kommun rötar matavfallet vilket är en betydligt snabbare process. Om inte plasten helt avlägsnas från matavfallet på förbehandlingsanläggningen följer den med till biogasläggningen och blir kvar i det biogödsel som sedan sprids på åkrarna. Hon fortsätter:

– Vissa har ställt sig frågande när det gäller vårt val, men när vi väl har presenterat våra argument har det inte blivit någon diskussion. De flesta verkar tycka att papperspåsar fungerar bra. Så länge man använder ventilerande påshållare så är hållbarheten god även för vårt matavfall.

Förbättringspotential och framgångsfaktorer

Annie betonar att anslutningsgraden för de som väljer att samla in sitt matavfall behöver ökas och man vill från kommunens sida även arbeta för att mer av matavfallet ska sorteras ut. I plockanalyser har det visat sig att det fortfarande är mycket matavfall som hamnar i restavfallet. Hon fortsätter:

– Vi märker att vi har svårare att nå ut till flerbostadshus – främst hyresrätter. Vi skulle behöva mer arbete ute i fält, hitta nyckelpersoner och skapa bättre samarbeten med förvaltare och fastighetspersonal. En framgångsfaktor är att vi fick med oss pressen – de satte en



så positiv prägel på arbetet redan från början. Rubriken de valde att använda var till exempel: "Äntligen bruna tunnan!".

Hon menar även att informationsmaterial som kommunen använt sig av har fungerat bra. Utöver det positiva stödet från lokalpressen och den information som funnits att tillgå på webben har man valt att gå ut i täta intervall med informationen:

– Jag tror att det har varit bra – man har liksom inte kunnat lägga ifrån sig informationen och glömma bort att något ska göras. Det framgår genom att det varit hög svarsfrekvens på de utskick där användarna måste besvara vilka val de vill göra för avfallshanteringen. Vi har satt slutdatum så att de hamnat i samband med andra administrativa sysslor, mot slutet av månaden då man redan gör exempelvis inbetalningar av fakturor, så att det ska gå av bara farten. Vi var även tydliga med att om man inte gör ett aktivt val så blir det automatiska valet "osorterat" – vilket innebär högre taxa.

"Man känner sig aldrig lurad"

Avslutningsvis understryker Annie Friberg att samarbetet med San Sac har fungerat väldigt bra vilket också varit en bidragande faktor till ett framgångsrikt införande av matavfallsinsamlingen i Kungälv kommun. Hon avslutar:

– Jag upplever att de alltid är tillgängliga och det faktum att vi inte behöver höra av oss så ofta är ju ett tecken på att det fungerar väldigt bra. Man känner sig aldrig lurad, vilket man annars lätt gör i kontakten med en säljare. Jag upplever att San Sac inte bara vill sälja produkter utan att de vill hjälpa oss att få allt att fungera.

HJÄLP MED RÄTT AVFALLS-LÖSNINGAR

San Sac hjälper kommuner att fatta rätt beslut om avfallslösning. Med expertis och brett produktsortimentet hjälper vi dig hela vägen från dimensionering, projektering, markarbeten till installation av lösningar för avfall och återvinning.

San Sac AB
Box 423
581 04 Linköping
Telefon 013-13 04 20
www.sansac.se
info@sansac.se



A part of  SAN SAC GROUP